

Vergaderjaar 2008–2009

31 001

Programma voor Jeugd en Gezin

Nr. 73

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR JEUGD EN GEZIN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 juli 2009

Bijgevoegd ontvangt u de onderzoeksbevindingen van Integraal Toezicht Jeugdzaken (ITJ) naar de kwaliteit van samenwerking tussen instanties betrokken met problemen van en door jongeren.¹ ITJ is het samenwerkingsverband van de vijf inspecties op het terrein van jeugdzorg, gezondheidszorg, onderwijs, werk en inkomen en openbare orde en veiligheid. Het toezicht van ITJ spitst zich toe op de kwaliteit van de samenwerking tussen voorzieningen voor jeugd binnen gemeenten. Onderstaand treft in het kort mijn reactie aan op de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen van ITJ.

Effectieve ketensamenwerking

De metarapportage is gebaseerd op onderzoek van ITJ tussen 2006 en 2008 in zes gemeenten. ITJ constateert dat in de zes onderzochte gemeenten de ketensamenwerking tekort schiet. Gemeenten hebben dit zelf ook gesignaleerd en zijn daarom volop aan de slag gegaan om de samenwerking in de jeugdketen te verbeteren. Ik ondersteun deze lokale initiatieven met de volgende trajecten:

- *Regierol gemeenten én Eén gezin Eén plan*: Onlangs heb ik een wetsvoorstel bij uw Kamer aanhangig doen maken waarin de gemeentelijke regierol in de jeugdketen wettelijk wordt verankerd. Uitgangspunt is gecoördineerde hulpverlening aan gezinnen. Gemeenten krijgen met dit wetsvoorstel de taak te zorgen voor schriftelijke samenwerkingsafspraken tussen alle instanties betrokken met jeugd en gezin.
- *Zorgadviesteams (ZAT's)*: De Centra voor Jeugd en Gezin moeten goed samenwerken met onder meer de zorgadviesteams, zodat na signalering in het onderwijs ook snel de juiste ondersteuning geboden kan worden. In 2011 moet er een landelijk dekkend netwerk zijn van goed functionerende zorgadviesteams rond de scholen
- *Verwijsindex Risicjongeren*: Ter ondersteuning van de samenwerking tussen jeugdprofessionals wordt de verwijsindex risicjongeren ingevoerd. De verwijsindex zorgt ervoor dat professionals elkaar sneller

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

weten te vinden. Het betreffende wetsvoorstel is recent door uw Kamer aanvaard.

- *Sluitende aanpak onderwijs/werk:* Als een jongere tijdens zijn middelbare school problemen krijgt, moet een sluitende aanpak ervoor zorgen dat deze jongere toch in staat is om een startkwalificatie te halen en een baan te vinden. In de kabinetsreactie op het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid «Vertrouwen in de school» is aangegeven hoe het kabinet de zorg in en rond de school wil verbeteren.

Vroegtijdig ingrijpen en betrekken van de ouders

ITJ adviseert de samenwerking niet alleen te richten op het oplossen van problemen, maar vooral ook op het voorkomen ervan. Ook adviseert ITJ om ouders en jongeren meer te betrekken bij het zoeken naar oplossingen. Deze aanbevelingen sluiten goed aan mijn beleid om de eigen kracht van jeugd en gezin te benutten en te versterken. Daartoe zijn de volgende trajecten in gang gezet:

- *Meer opvoedondersteuning:* Het kabinet trekt samen met gemeenten een bedrag oplopend tot structureel € 200 mln in 2011 extra uit voor meer laagdrempelige opvoed- en gezinsondersteuning. Hierdoor kan eerder ondersteuning worden geboden, ook bij lichte vragen en problemen.
- *Signaleren:* De databank Instrumenten, Richtlijnen en Kwaliteitsstandaarden van het Nederlands Jeugdinstituut bevat beschrijvingen van instrumenten die beroepskrachten in de jeugdsector ondersteunen bij onder meer signalering, risicotaxatie, diagnostiek, indicatiestelling en evaluatie.
- *Opvoeddebat:* Jeugd en Gezin geeft tot eind 2010 een impuls aan opvoeddebatten. Het opvoeddebat brengt ouders, maar ook andere opvoeders zoals leraren, begeleiders op een kinderopvang en sportcoaches, binnen gemeenten met elkaar in contact over allerhande vragen en kennisuitwisseling over opvoeden.

Leeftijdsgrenzen

ITJ constateert dat gemeenten knelpunten ervaren in de hulpverlening rond de leeftijd van 18 jaar. Als een jongere 18 jaar wordt, is hij of zij in principe aangewezen op volwassenenhulpverlening. Momenteel worden deze knelpunten in opdracht van mij door een extern bureau in kaart gebracht. We moeten bezien hoe we de bestaande wettelijke mogelijkheid om jeugdzorg tot na het 18e jaar te laten doorlopen beter benutten. Daarnaast is nodig dat aanbieders van volwassenenzorg, in hun zorgaanbod beter rekening houden met de specifieke vragen van jongvolwassenen van 18 tot en met 23 jaar. Ik ben met een aantal gemeenten in overleg hoe de aansluiting tussen jeugd- en volwassenenzorg verbeterd kan worden.

Misverstanden rond privacywetgeving

Ten aanzien van de door ITJ geconstateerde misverstanden in de uitvoeringspraktijk rond privacy kan de privacywegwijzer een oplossing bieden. Met dit instrument kan de professional op www.privacywegwijzer.nl weten komen of hij informatie over zijn patiënt of cliënt met bepaalde andere professionals mag delen. Voor ingewikkelder vraagstukken is er de helpdesk privacy die online en telefonisch te benaderen is. De privacywegwijzer gaat na de zomer van start.

Informatievoorziening

De aanbeveling over de problemen die gemeenten ervaren bij het verkrijgen van volledige en juiste informatie over de aard en omvang van maatschappelijke problemen begrijp ik. Ik zal dit bij de behandeling van het wetsvoorstel Cjg over de gemeentelijke regierol betrekken.

Tot slot

ITJ komt in de rapportage met een aantal praktische adviezen waar gemeenten hun voordeel mee kunnen doen om de kwaliteit van de samenwerking te verbeteren. De zes gemeenten in het onderzoek zijn inmiddels geïnformeerd over de aanbevelingen van ITJ. Alle overige gemeenten zullen ook een dezer dagen worden geïnformeerd. In deze brief heb ik aangegeven op welke wijze gemeenten door mij met landelijke trajecten worden ondersteund om de ketensamenwerking te verbeteren.

De minister voor Jeugd en Gezin,
A. Rouvoet